

Samlingsgudstjänst 6 september 2020

”Medmänniskan”

Jer 38:7–13, Rom 12:16–21, Matt 7:12

Predikan av pastor Jenny Arnerlöf

Tills relativt nyligen under världens historia har guld betraktats som den värdefullaste av alla metaller. Denna värdesättning märks bland annat i hur orden 'guld' och 'gyllene' används i olika fraser och begrepp. Det gyllene snittet i konst och matematik beskriver proportioner som förmedlar en känsla av harmoni. En gyllene ålder beskriver en tid präglad av frid, överflöd, stor bedrift och frihet. Ett hjärta av guld kännetecknas av rena motiv och godhet och ett guldkort ger möjlighet att shoppa loss på kredit. Guld har ett positivt symbolvärde och används för att signalera det bästa.

I dagens evangelietext fick vi höra Jesus sätt att formulera det vi alla känner som den gyllene regeln. Det är en regel som förekommer i olika varianter i minst tretton olika religiösa eller filosofiska traditioner sedan gammalt. Detta säger till oss att våra olikheter till trots, delar vi människor en gemensam uppfattning om vikten av medmännisklighet. Den gyllene regeln är grunden för all etik och en vägledande ideal för dagisbarn såväl som pensionärer och alla däremellan. Det är regelns allmänna acceptans som gör det lätt att glömma vad som är unikt med den i förhållande till Jesus.

När vi sätter ihop denna regel för ett gott och medmänniskt liv med Jesu livs eget exempel att återgälda ont med gott, ser vi att det unika med Jesus är hur denna regel kom till perfekt och fullt uttryck genom hans liv, död och uppståndelse. Den gyllene regeln är en del av den himmelska strategin att åstadkomma försoning och helhet i världen. Det är hur vi, som är fast i jordens tid och rum, kan göra Guds eviga men fördolda närvaro synlig här

och nu. Det är inte underligt att regeln har fått benämningen den har fått som gyllene – men det är lite synd. För regler är något som vi tenderar att tröttna på, trotsa eller åtminstone hitta sätt att kringgå. Oavsett om det är trötthet eller trots kan de flesta av oss som har försökt att leva efter denna regel vittna om hur svårt det är att följa den konsekvent. Kanske vore en bättre titel för dessa viktiga ord från Jesus den gyllene visionen.

Visioner av gyllene åldrar brukar blicka med nostalgi bakåt i tiden, men kyrkans gyllene vision ber oss att blicka framåt. Inte framåt till himmelen som ett tillflyktsmål men framåt så att vi agerar i nuet som om vi redan levde i den gyllene framtiden som Gud har lovat, och invigt i Kristus. För att leva så, behöver vi en strategi.

En strategi är precis vad vi hörde i Paulus ord till de kristna i Rom i dagens episteltext. Det vore lätt för oss att läsa en lätt tyrannisk ton in i Paulus ord, men om vi minns att Paulus inte hade makt över församlingen i Rom kan vi ana något annat i det Paulus säger. Dessa ord var en handlingsplan för hur Roms kristna skulle förhålla sig till samhället som i vissa fall förföljde dem, i andra fall förtryckte dem och i övriga fall mystifierades av dem.

Instruktionerna som Paulus gav gick stick i stäv mot hur Roms hierarkiska sociala struktur fungerade. Den gick ut på relationer där alla förväntades sparka nedåt för att ta sig uppåt eller åtminstone hålla sin plats. Paulus var inte tyrannisk i sin vägledning – han var strategisk.

Han gav dem en strategi för att besegra den onda ordningen utan att ta till onda metoder precis som Kristus hade gjort. Strategin Paulus gav var

tvåsidig. Den var till för att hjälpa de kristna leva utifrån deras nya identitet i Kristus, riktade mot den gyllene framtiden som de trodde på. Men den var också till för att utmana deras medmänniskors föreställningar om vilka som hade värde och hur man skulle relatera till andra människor oavsett deras sociala status. De kristnas sätt att handla var vägledande för utvecklingen av ett mer medmänniskt samhälle. Vi har ett viktigt arv att förvalta!

Skönheten i Paulus strategi var att allt inte hängde på deras framgång eller misslyckande. De var inte ensamma i deras åtagande. Det är lite intressant att Gud nämns varken i den gyllene regeln eller i texten från Paulus brev men det är Guds trofasta närvaro och godhet som är garanten för Jesus regel och Paulus strategi. De litade på Gud och de hade skydd hos varandra.

Paulus gjorde det tydligt i brevets tidigare del att Gud i Kristus hade redan åstadkommit den stora segern som hade räddande konsekvenser för alla människor oavsett etnicitet eller social status. Strategin Paulus gav dem var till för att hjälpa dem att redan i nuet leva i ljuset av Kristus seger och Guds gyllene framtid på ett konkret sätt.

Deras strategi kan vara vår strategi, fast i vår egen tid är det andra krafter som vi kämpar emot. Jesus gyllene vision är en inbjudan till oss att handla kreativt och fredligt för att tränga genom ett växande skal av likgiltighet och isolering som bryter ner istället för att bygga upp.

Här i S:t Peters församling är vår diakonala verksamhet Kefas City ett konkret och gemensamt sätt på vilket vi sätter Paulus strategi i praktik. Jag hoppas och tror att vi kommer hitta flera sätt att utveckla vår kallelse att vara en tillflykt mitt i Stockholm präglad av medmännisklig värme.

Evangeliet för oss idag är att Gud blev vår medmänniska i Kristus och följde sin egen lära på ett sätt som gör det möjligt för oss att leva med Guds rikes gyllene framtid som vår ledstjärna. Amen. /Amen.